

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๐๙

วันพุธ ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครินทร์ สิงหนะ	โฆษกกรรมการ
๕. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๖. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๗. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๘. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๙. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๐. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๑. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๒. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๓. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๕. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๖. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายอุดม รัฐอมฤต	(ลาการประชุม)
๒. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางสาววิลาวรรณ รำรื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายอติคม อินทุฤติ

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวภัทรา เชื้อรอด
๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์
๓. นายณัฐ มนโกลอนันต์

ผู้ช่วยดำเนินงานของกรรมการ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง
๒. นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเสียร
๓. นางสาวจีระ พุ่มพวง

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง
ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเชิญมาร่วมประชุม**สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง**

๑. ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล
๒. นายวรพงศ์ อนันต์เจริญกิจ
๓. นางสาวสง่า ทาทอง
๔. นายวิชาญ อนงค์
๕. นายสนธยา คำผา
๖. นายเมธา ไชยสุขขัง
๗. นายสุรเดช สุขสุลาภ

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้ง
และการออกเสียงประชามติ ๒
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรการเลือกตั้ง
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้ง
และการออกเสียงประชามติ
ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง
และการออกเสียงประชามติ ๔
พนักงานการเลือกตั้ง
พนักงานการเลือกตั้ง
พนักงานการเลือกตั้ง

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม
(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๐๘ วันอังคาร
ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและ
รายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา
พ.ศ. นายศุภชัย ยาวะประภาช กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการตรวจพิจารณาบันทึก
เจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้มีหนังสือ ที่ สว ๐๐๐๘/๔๙๕๒
ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ขอทราบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนการได้มาซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์การอิสระ ในขั้นตอน
การดำเนินการของคณะกรรมการสรรหา นั้น คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณาบันทึกเจตนารมณ์
ร่างรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ ได้จัดทำความมุ่งหมายของบทบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงขอเสนอให้คณะกรรมการ
ร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ก่อนจะจัดส่งเอกสารดังกล่าวไปให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต่อไป ดังนี้

ความมุ่งหมายบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๒

กำหนดจำนวน ที่มาและคุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพิ่มเติมจากคุณสมบัติ
ทั่วไปที่กำหนดไว้แล้วในมาตรา ๒๑๖

คำอธิบายประกอบ

(๑) วรรคหนึ่ง บทบัญญัตินี้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีจำนวนเจ็ดคน
แต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นี้ ได้เพิ่ม
คุณสมบัติ หน้าทีและอำนาจของกรรมการการเลือกตั้งให้สูงขึ้นกว่าที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

การเพิ่มจำนวนกรรมการการเลือกตั้งจากห้าคนเป็นเจ็ดคน และการเพิ่มคุณสมบัติให้สูงขึ้น เพื่อให้
สามารถปฏิบัติภารกิจที่กำหนดเพิ่มขึ้นในลักษณะเชิงรุกเกี่ยวกับการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการ
เลือกตั้ง ควบคุมดูแลการเลือกตั้งและการเลือกให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และการป้องกันการทุจริต
การเลือกตั้ง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้กรรมการที่สามารถปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจได้อย่าง
ถูกต้อง เที่ยงธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ อันจะทำให้เกิดการยอมรับจากทุกภาคส่วน โดยที่มาของกรรมการ
การเลือกตั้งมาจากสองส่วนเช่นเดียวกับที่ที่มาของกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ กล่าวคือ มาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาจำนวนห้าคน และมาจากการ
คัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวนสองคน

(๒) ความในอนุมาตรา (๑) กำหนดคุณสมบัติของกรรมการว่าต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญใน
สาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริต

และเที่ยงธรรม รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือเป็นผู้ทำงานหรือเคยทำงานในภาคประชาสังคมมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปีตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดด้วย จำนวนห้าคน

(๓) ความในอนุมาตรา (๒) กำหนดคุณสมบัติของกรรมการการเลือกตั้งว่าต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีผู้พิพากษา หรือตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีอัยการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวน ๒ คน โดยมาจากการคัดเลือกของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ทั้งนี้ เพื่อให้ได้กรรมการการเลือกตั้งที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางกฎหมาย และเพื่อให้ทำหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบในเรื่องสำนวนการสืบสวนหรือไต่สวนของคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเฉพาะ

(๔) คำอธิบายเรื่อง คุณสมบัติตามมาตรา ๒๓๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) กล่าวถึงตำแหน่งและระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เป็นต้น ให้ดูคำอธิบายประกอบในมาตรา ๒๓๒

(๕) วรรคสอง ความหมายของ “ภาคประชาสังคม” ตามมาตรานี้ หมายความว่า (๑) องค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล (๒) มีการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง (๓) ไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร (๔) มีอาสาสมัครช่วยทำงาน และ (๕) มีรูปแบบของการบริหารงานในลักษณะขององค์กรที่เปิดโอกาสให้สมาชิกขององค์กรได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทั้งนี้ ไม่จำกัดว่าองค์กรดังกล่าวจะมีสถานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม ถ้าเป็นกรณีที่ไม่ได้เป็นนิติบุคคลควรเป็นองค์กรที่ได้รับการรับรองหรือสามารถอ้างอิงการทำงานร่วมกับภาคราชการมาก่อนด้วย

การที่กำหนดให้กรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ทำงานหรือเคยทำงานในภาคประชาสังคมนั้น เนื่องจากประสงค์จะได้ผู้ที่เคยทำงานคลุกคลีกับประชาชนในภาคส่วนต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และสามารถนำประสบการณ์ดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ โดยการันระยะเวลาที่ทำงานหรือเคยทำงานในภาคประชาสังคมมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ไม่จำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องติดต่อกันถึงยี่สิบปี แต่สามารถนำระยะเวลามารวมกันได้

ประธานกรรมการแก้ไขความใน (๒) เป็นดังนี้ “(๒) ความในอนุมาตรา (๑) กำหนดคุณสมบัติของกรรมการว่าต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่จะยังประโยชน์แก่การบริหารและจัดการการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือเป็นผู้ทำงานหรือเคยทำงานในภาคประชาสังคมมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบปีตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนดด้วย จำนวนห้าคน ทั้งนี้ การที่ต้องกำหนดคุณสมบัติไว้หลายประการนั้น เพื่อให้คณะกรรมการสรรหามีทางเลือกในการสรรหาคนจากหลากหลายวงการบรรดาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดูแลการเลือกตั้ง”

ความมุ่งหมายบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๘

กำหนดองค์ประกอบ ที่มา และคุณสมบัติเฉพาะของผู้ตรวจการแผ่นดิน เพิ่มเติมจากคุณสมบัติทั่วไปที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๖

คำอธิบายประกอบ

(๑) วรรคหนึ่ง กำหนดองค์ประกอบของผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวน ๓ คน ซึ่งเป็นจำนวนเดียวดังที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

การกำหนดให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินจำนวน ๓ คนนั้น เนื่องจากการทำงานของผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ได้มีรูปแบบการทำงานเป็นองค์กรคณะเหมือนคณะกรรมการองค์กรอิสระอื่น การที่บัญญัติไว้ให้ผู้ตรวจการ

แผ่นดินมีจำนวนเพียงสามคน เมื่อเทียบเคียงกับหลายประเทศที่กำหนดให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินเพียงคนเดียว จึงมีความเหมาะสมเพียงพอที่จะทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิของประชาชนและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้

(๒) วรรคสอง กำหนดคุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยแบ่งเป็น

(๒.๑) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๒ คน มาจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ากรมตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้น จะมุ่งเน้นไปที่การตรวจสอบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงต้องกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค และการที่กำหนดให้ต้องมีฐานะหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากเป็นผู้มีอำนาจในการบริหารงาน บริหารบุคคล และบริหารงบประมาณ

(๒.๒) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๑ คน มาจากผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

(๓) วรรคสอง ความว่า “ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ากรมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี” หมายความว่าเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บริหารระดับสูงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงและระดับกรม ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ทางบริหาร โดยหมายรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเอกอัครราชทูตที่ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการในต่างประเทศด้วย แต่มิได้หมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งอื่นซึ่งแม้จะมีระดับตำแหน่งเทียบได้ระดับเดียวกับอธิบดี แต่มิได้เป็นผู้ทำหน้าที่หัวหน้าส่วนราชการนั้น สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากไม่มีฐานะเทียบเท่าส่วนราชการในระดับกรม ตำแหน่งผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่จัดอยู่ในฐานะผู้บริหารของส่วนราชการระดับกรม เว้นแต่ตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานครนั้น ถือว่าเป็นตำแหน่งทางบริหารที่เป็นโครงสร้างประจำเทียบเท่าส่วนราชการระดับกรม

ในความที่ว่า “ต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี” นั้น การนับระยะเวลาดำรงตำแหน่งไม่จำเป็นต้องดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่าห้าปี แต่สามารถนับระยะเวลาต่อเนื่องรวมกันได้

(๔) วรรคสอง ความว่า “เป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี” หมายถึง การนับระยะเวลาในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะ ไม่จำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องติดต่อกันไม่น้อยกว่ายี่สิบปี แต่สามารถนำระยะเวลามารวมกันได้ สำหรับกิจการอันเป็นสาธารณะนั้น โดยรวมแล้วจะต้องเป็นกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ส่วนการพิจารณาว่าบุคคลใดเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะหรือไม่ ควรพิจารณาจากตัวบุคคลผู้เข้ารับการสรรหาเป็นหลักกว่าได้เคยดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วหรือไม่ มิใช่พิจารณาจากองค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นั้นดำรงตำแหน่ง

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความใน (๒.๒) น่าจะไม่ตรงตามความมุ่งหมาย เพราะผู้ตรวจการแผ่นดินต้องแบ่งออกเป็นสองประเภท ประเภทที่หนึ่ง เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารราชการ

แผ่นดินซึ่งอยู่ใน (๒.๑) ส่วนประเภทที่สอง ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านสังคม ทราบปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมเพื่อจะได้นำความรู้ดังกล่าวไปแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งอยู่ใน (๒.๒)

ประธานกรรมการแก้ไขเพิ่มเติม (๒.๒) เป็นดังนี้ “(๒.๒) กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๑ คน มาจากผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เกี่ยวกับ ปัญหาพิเศษ อุปสรรคที่ประชาชนประสบอยู่ สาเหตุที่พรรคการเมืองหรือพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ” และเห็นว่า ควรต้องอธิบายเรื่องความมุ่งหมายของคำว่า “กล้าหาญ” ด้วย ว่าหมายถึง ความเชื่อมั่น เด็ดขาด และกล้าที่จะตัดสินใจบนพื้นฐานของความสุจริต เพราะความกล้าหาญเป็นส่วนประกอบสำคัญที่คณะกรรมการสรรหาควรต้องนำไปพิจารณาในการสรรหาด้วย

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เรื่องคำว่า “กล้าหาญ” ควรนำมาตรา ๒๐๓ ของรัฐธรรมนูญ มาพิจารณาประกอบด้วย

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการตรวจพิจารณาร่างกฎเกณฑ์การดำเนินงานรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า จะนำเอกสารฉบับนี้ไปแก้ไขตามความเห็นของที่ประชุมต่อไป

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๗/๒/๒ ดังนี้

“มาตรา ๗/๒/๒ ในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำกับ แนะนำ และรายงานต่อคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับชาติ ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติ

(๒) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ผู้ตรวจการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน อัยการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และมิได้เป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้น

(๓) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน นายอำเภอ ผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และมิได้เป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตอำเภอนั้น สองคน และหัวหน้าส่วนราชการอำเภอหนึ่งคน ปลัดอำเภอหนึ่งคน โดยในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นกรรมการ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งนั้นเป็นประธานคณะกรรมการ ในกรณีที่คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นกรรมการ ให้นายอำเภอเป็นประธานคณะกรรมการ และให้ปลัดอำเภอเป็นกรรมการและเลขานุการ”

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกำหนดกลุ่มบุคคลที่จะมาช่วยดำเนินการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ กล่าวว่า ที่ผ่านมาในการจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินการโดยใช้เขตเลือกตั้งสามร้อยห้าสิบเขตเป็นตัวกำหนด จากนั้นคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงพิจารณาตัวบุคคลที่จะมาดูแลการดำเนินการเลือกตั้งโดยแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งในแต่ละเขตจำนวนสามร้อยห้าสิบคน แต่การกำหนดตัวบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาโดยพิจารณาจากจำนวนอำเภอและจังหวัด จะทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องพิจารณา

ตัวบุคคลที่จะมาเป็นคณะกรรมการระดับอำเภอจำนวนเก้าร้อยสี่สิบแปดคน และคณะกรรมการระดับจังหวัดจำนวนเจ็ดสิบเจ็ดคนซึ่งอาจเป็นการเพิ่มภาระงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ และกรณีผู้ทรงคุณวุฒินั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถทราบได้ว่าผู้ใดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ และอาจต้องออกระเบียบเรื่องผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม ดังนั้น เป็นไปได้หรือไม่ที่จะให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิมาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา นอกจากนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้ง โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าในเบื้องต้นจะมีผู้ตรวจการเลือกตั้งจำนวนประมาณสามร้อยคน ดังนั้น หากกำหนดให้เป็นไปตามร่างมาตราชี้จำนวนผู้ตรวจการเลือกตั้งจะไม่สมดุลกับจำนวนอำเภอ จึงเห็นว่าหากให้คณะกรรมการระดับจังหวัดสรรหาผู้ช่วยในการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับจังหวัดและอำเภอเองน่าจะมีความเหมาะสม

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างมาตราชี้ ใช้คำว่า “ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน” จำนวนบุคลากรจึงน่าจะเพียงพอ โดยให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละจังหวัดให้ครบทุกจังหวัดก่อน แล้วจึงให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งส่วนที่เหลือลงไปปฏิบัติหน้าที่ในระดับอำเภอ และในส่วนของอำเภอที่เหลือก็ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ โดยคณะกรรมการระดับอำเภอให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการระดับอำเภอ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอัตรากำลังเท่าใด

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอัตรากำลังประมาณสองพันคน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประมาณสองพันคน จำนวนบุคลากรก็น่าจะเพียงพอ

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ กล่าวว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีผู้ตรวจการเลือกตั้ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบการกระทำ ความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หากให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้งแล้ว จะขัดต่อความมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำกับ แนะนำ และรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการเลือกตั้งอยู่แล้ว จึงไม่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามร่างมาตราชี้

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ กล่าวว่า ในการเลือกตั้งมีเรื่องการบริหารจัดการการลงคะแนนด้วย หากให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมาทำหน้าที่ กำกับการบริหารจัดการการลงคะแนน จะทำให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งไม่สามารถทำการตรวจสอบการลงคะแนนเสียงได้ จึงควรให้มีหน้าที่หลักในเรื่องตรวจสอบการกระทำ ความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น และมีข้อสังเกตว่าในการคัดเลือกผู้ตรวจการเลือกตั้งจะคัดเลือกจากจังหวัด จังหวัดละแปดคน แล้วจึงคัดเลือกให้เหลือประมาณสามร้อยคน ผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ตรวจการเลือกตั้งแต่ถือได้ว่าเป็นผู้มีความสามารถก็น่าจะให้มาช่วยดำเนินการเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการหรือไม่เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลส ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาจะเปิดให้ประชาชนที่ต้องการมาช่วยดำเนินการเลือกตั้งมาสมัครจากนั้นจึงทำการคัดเลือก แต่จะไม่ได้คัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ประธานกรรมการสอบถามว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอที่ควรมาช่วยดำเนินการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาควรมีผู้ใดบ้าง

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลส ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ กล่าวว่า หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอที่ควรมาช่วยดำเนินการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา อาทิ ศึกษาธิการอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ เป็นต้น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๗/๒/๒ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗/๒/๒ ในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้มีคณะกรรมการเพื่อกำกับแนะนำ และรายงานต่อคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับชาติ ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติ

(๒) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน อัยการจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด เกษตรจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และมิได้เป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้นสองคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามผลของการหารือกับกรรมการอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ

(๓) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน สาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ ปลัดอำเภอหนึ่งคนผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และมิได้เป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตอำเภอนั้นสองคน ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งตามผลของการหารือกับกรรมการอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ร่างมาตรา ๗/๒/๒ อาจทำให้เกิดประเด็นคำถามว่าเหตุใดจึงให้กระทรวงมหาดไทยเข้ามาดำเนินการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างมาตรานี้คณะกรรมการมีหน้าที่เพียงกำกับ แนะนำ และรายงานเท่านั้นไม่ได้ดำเนินการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และสอบถามว่า ที่ผ่านมาก็มีการให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวช่วยดำเนินการเลือกตั้งใช่หรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลส ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ที่ผ่านมามีกลุ่มบุคคลดังกล่าวช่วยดำเนินการเลือกตั้ง แต่ทั้งนี้จะมาจากการรับสมัครไม่ได้เป็นโดยตำแหน่งดังเช่นร่างมาตรานี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า โครงสร้างเดิมในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการการเลือกตั้งจะตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจำนวนห้าคน และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจำนวนหนึ่งคน โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะประกาศรับสมัครและเลือกบุคคลเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนคณะกรรมการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่จะพึงมีในจังหวัดนั้นส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เลือก สำหรับการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจะให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้เห็นว่าควรที่จะกำหนดให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งก็ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถเปลี่ยนตัว

บุคคลได้ หากเห็นว่าบุคคลดังกล่าวอาจไม่เป็นกลาง หรือได้รับการร้องเรียน และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่สมัครใจที่จะมาเป็นกรรมการก็ควรปฏิเสธได้ สำหรับคณะกรรมการระดับจังหวัดตามมาตรานี้ควรให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นเลขานุการเพราะมีอำนาจหน้าที่อยู่แล้ว แต่ไม่ควรให้อัยการจังหวัดเข้าร่วมเป็นกรรมการเนื่องจากอาจจะมีปัญหากรณีมีการฟ้องร้องและเป็นคดีความ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๗/๒/๒ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗/๒/๒ ในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้มีคณะกรรมการเพื่อกำกับแนะนำ และรายงานต่อคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับชาติ ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติ

(๒) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด เกษตรจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และมิได้เป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรสหรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้นสองคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามผลของการหารือกับกรรมการอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

(๓) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ ปลัดอำเภอหนึ่งคนผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง และมิได้เป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรสหรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตอำเภอนั้นสองคน ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งตามผลของการหารือกับกรรมการอื่น ๆ ที่มีใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ถ้ามีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดหรืออำเภอแล้วแต่กรณี ให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบ และให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในจังหวัดหรืออำเภอเป็นกรรมการแทนที่ได้”

และในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกจากกลุ่มอาชีพ ดังนั้น ผู้ที่จะรู้ว่าผู้ที่มาสมัครรับเลือกนั้นอยู่ในกลุ่มอาชีพดังกล่าวหรือไม่ คือบุคคลในพื้นที่ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลตามร่างมาตรานี้ และสอบถามว่า ในการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ใครเป็นผู้รับสมัคร

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ตามโครงสร้างการบริหารจัดการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการระดับอำเภอจะเป็นผู้รับสมัคร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความมุ่งหมายของการกำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งคือให้มีหน้าที่ดำเนินการจัดการเลือกตั้งด้วยตนเอง การที่มีการแต่งตั้งบุคคลอื่นให้มาดำเนินการแทนไม่น่าจะเป็นความมุ่งหมายที่แท้จริงในการให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรต้องมารับสมัครเอง เพราะเป็นอำนาจหน้าที่โดยตรง

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ กล่าวว่า กฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกำหนดให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเป็นผู้รับสมัคร และตรวจสอบรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่ตรงตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญ

นายอชพร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ซึ่งในขณะนั้นเป็นเรื่องใหม่ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงเขียนขึ้นบนพื้นฐานของความไม่ไว้วางใจคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เหมาะสมหรือไม่ จึงมีการกำหนดให้มีคณะกรรมการและบุคคลอื่นเพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่รัฐธรรมนูญนี้ต้องการให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งที่แท้จริงโดยดำเนินการจัดการเลือกตั้งด้วยตนเองโดยใช้อำนาจตามกฎหมายสั่งให้บุคคลอื่นมาช่วยดำเนินการได้ แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอมานั้นกลับให้อำนาจคณะกรรมการระดับอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบ คัดกรอง กำหนดสถานที่ในการเลือก โดยไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่ใด

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ควรกำหนดให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคนรับผิดชอบการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แล้วให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไปช่วยงานในแต่ละอำเภอแต่ละจังหวัด โดยให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมหากจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในการเลือกตั้งใช้บุคลากรจำนวนมากซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่เพียงพอ จึงควรให้บุคคลในพื้นที่ช่วยดำเนินการด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำกับดูแล

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ กล่าวว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะดำเนินการสนับสนุนประสานงานให้บุคลากรในพื้นที่ทำงานได้ ส่วนผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจะเป็นผู้รับผิดชอบและดำเนินการเลือกตั้ง เนื่องจากในการเลือกตั้งต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่น่าจะสามารถดำเนินการเองได้

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า การเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้เป็นการเลือกตามอาชีพ ดังนั้น บุคคลที่จะรู้ดีที่สุดว่าบุคคลใดประกอบอาชีพอะไร และมีคุณสมบัติหรือไม่ก็คือคนในพื้นที่ ดังนั้น ความใน (๓) จึงเหมาะสมและครอบคลุมแล้ว ส่วนความใน (๒) ควรเพิ่มกรรมการระดับจังหวัดด้วย โดยเพิ่มผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และควรตัดสาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด เกษตรจังหวัด ออก เพราะมีการคัดกรองมาจากระดับอำเภอแล้ว

นายสุพจน์ ไช่มุข รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ควรเพิ่มบุคคลที่ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอไว้ใน (๓) ด้วยเนื่องจากเป็นผู้ที่ทำงานเชื่อมโยงกับผู้ประกอบอาชีพอาจารย์ หรือบุคลากรในสถานศึกษาต่างๆ

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการตามร่างมาตรานี้ไม่ควรมีอำนาจชี้ขาดเรื่องใดๆ และควรมีอำนาจเฉพาะการช่วยเหลือ แนะนำ อำนวยความสะดวกและรายงานปัญหาอุปสรรคต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ในลักษณะการหาบุคลากรเพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการระดับอำเภอตาม (๒) ควรประกอบด้วยบุคลากรของส่วนราชการต่างๆ ในพื้นที่และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ที่ผ่านมาผู้ใดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งระดับอำเภอ และโดยปกติคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งระดับจังหวัดมีจำนวนเท่าใด

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุศล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งระดับอำเภอ ส่วนคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งระดับจังหวัดมีจำนวนห้าคน

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า โดยหลักการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยมีคณะกรรมการตามร่างมาตรา ๗/๒/๒ เป็นผู้อำนวยการความสะอาดและช่วยเหลือ และมีผู้ตรวจการเลือกตั้งทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งก็มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการอื่นมาทำหน้าที่ในการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งควรเป็นผู้ดำเนินการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเองทั้งหมดมิใช่เพียงการรับฟังรายงานผลการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจากคณะกรรมการตาม (๒) และ (๓) เท่านั้น

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ในหลักการคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเองทั้งหมด แต่ที่ผ่านมาคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้วิธีการมอบหมายหรือขอความร่วมมือจากส่วนราชการอื่นดำเนินการจัดการเลือกตั้ง

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุศล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอและมีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเลือกตั้งไม่ครบถ้วน จึงมีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากส่วนราชการอื่นในการสนับสนุนด้านบุคลากรและให้ข้อมูลต่างๆ แก่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดตาม (๒) โดยกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และให้มีกรรมการอีกจำนวนหกคนที่มาจากการคัดเลือกกันเองของส่วนราชการในจังหวัดนั้น

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า อาจกำหนดให้คณะกรรมการระดับจังหวัดตาม (๒) มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และให้กรรมการมาจากการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งตามคำแนะนำของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ในการแต่งตั้งกรรมการระดับจังหวัดตาม (๓) จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้ควรกำหนดให้การแต่งตั้งและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการตาม (๒) และ (๓) เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ที่ผ่านมากับกระบวนการจัดการเลือกตั้งยังไม่ประสบปัญหา แต่ปัญหาสำคัญมาจากการทุจริตการเลือกตั้ง หากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตเลือกตั้งได้แล้วก็ควรหารูปแบบของการจัดการเลือกตั้งในรูปแบบใหม่

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยสามารถเป็นกรรมการระดับจังหวัดตาม (๒) ได้หรือไม่

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่ทราบว่าต้องหาบุคคลที่ทำงานเชื่อมโยงกับประชาชนในสาขาอาชีพต่างๆ อย่างไรจึงควรแก้ไขความใน (๓) โดยกำหนดให้ชัดเจนว่ากรรมการต้องมาจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งใดบ้าง

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า คณะกรรมการชุดนี้ไม่มีหน้าที่ในการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แต่มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น จึงสามารถกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ที่ผ่านมาคณะกรรมการอำนวยความสะดวกการเลือกตั้งระดับอำเภอจะแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอำนวยความสะดวกการเลือกตั้งระดับจังหวัด จึงอาจกำหนดให้คณะกรรมการระดับจังหวัดตาม (๒) เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) ได้

นายอธิคม อินทุภูติ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า อาจกำหนดให้ส่วนราชการในอำเภอเป็นผู้คัดเลือกหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอให้เหลือจำนวนสามคนเพื่อเป็นกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) เนื่องจากส่วนราชการในอำเภอจะทราบดีว่าบุคคลใดบ้างที่ทำงานเชื่อมโยงกับประชาชนในพื้นที่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดให้ส่วนราชการเป็นผู้คัดเลือกกันเองแล้วอาจทำให้ได้บุคคลที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เชื่อมโยงกับประชาชนโดยตรง เช่น สัสดีอำเภอ มาเป็นกรรมการ เป็นต้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า หากกำหนดให้คณะกรรมการระดับจังหวัดตาม (๒) เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) คณะกรรมการระดับจังหวัดก็ต้องสอบถามนายอำเภอก่อนว่าผู้ใดควรเข้ามาทำหน้าที่เป็นกรรมการระดับอำเภอ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้มีความมุ่งหมายให้บุคคลที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงและใกล้ชิดกับประชาชนสาขาอาชีพต่างๆ เข้ามาเป็นคณะกรรมการตาม (๒) และ (๓)

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในสาขาอาชีพต่างๆ มีหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานประมงอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานวัฒนธรรมอำเภอ เป็นต้น จึงอาจกำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการเหล่านี้เป็นคณะกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) ควรมีจำนวนเจ็ดคนเช่นเดียวกับคณะกรรมการระดับจังหวัดตาม (๒) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการแต่งตั้งบุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ มาทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาด้วย

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยความสะดวกสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครและจัดทำเอกสารต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

ประธานกรรมการกล่าวว่า มาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งหรือแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐให้ปฏิบัติกรอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การสนับสนุนการเลือกตั้ง หรือการสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควรไว้แล้ว และสอบถามว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งเคยใช้อำนาจในลักษณะเช่นเดียวกับมาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลศล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเคยใช้อำนาจในลักษณะเช่นเดียวกับมาตรา ๓๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐเท่าที่ควร

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจกำหนดให้คณะกรรมการระดับจังหวัดตาม (๒) เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการระดับอำเภอตาม (๓) โดยกำหนดให้นายอำเภอเป็นประธานกรรมการตาม (๓) เพื่อให้คณะกรรมการระดับจังหวัดเป็นผู้ที่หน้าที่รับผิดชอบในการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการระดับอำเภอตาม (๓)

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า การเลือกสมาชิกวุฒิสภาจะต้องมีกระบวนการลงคะแนนเลือกเช่นเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ เนื่องจากอาจมีผู้ตีความว่าการเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่ถือว่าเป็นการเลือกตั้ง

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า มาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติบทนิยามคำว่า “เลือกตั้ง” หมายความว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และการออกเสียงประชามติด้วย แล้วแต่กรณี

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ใน (๓) อาจกำหนดให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้คัดเลือกบุคคลที่จะเป็นกรรมการระดับอำเภอได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้คัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการระดับอำเภอแล้วก็อาจเกิดการวิ่งเต้นเพื่อให้มีการเสนอชื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นกรรมการประจำอำเภอได้ ดังนั้น เสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๗/๒/๒ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗/๒/๒ ในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้มีคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ อำนวยความสะดวกและรายงานอุปสรรคหรือปัญหาต่อคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับชาติ ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติ

(๒) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา สามคน ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดและมีได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบทบาท ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้นสองคน ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นกรรมการและเลขาธิการ

(๓) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการอำเภอ สามคนที่คณะกรรมการระดับจังหวัดแต่งตั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีได้เป็น

สมาชิกพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ เป็นผู้สมัครรับเลือก
 ในเขตอำเภอนั้น สองคน เป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ
 การแต่งตั้งและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ
 กำหนด

ผู้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ถ้ามีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ สมัคร
 รับเลือกในเขตจังหวัดหรืออำเภอแล้วแต่กรณี หรือมีเหตุก่อให้เกิดความไม่เที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการ
 มีอำนาจตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในจังหวัดหรืออำเภอเป็นกรรมการก็ได้”

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า ความว่า “ในสถาบันอุดมศึกษา” ใน (๒)
 หมายความว่ารวมถึงสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “ในสถาบันอุดมศึกษา” ใน (๒) หมายความว่าถึง
 สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เนื่องจากจะต้องทำหน้าที่ร่วมกันกับส่วนราชการอื่น

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า การใช้ความว่า “ในสถาบันอุดมศึกษา” ใน (๒) อาจทำให้
 มีความหมายที่แคบลง และสถาบันอุดมศึกษาในแต่ละจังหวัดมีจำนวนไม่มากนัก

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า ผู้ใดมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอตาม (๓)

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งควรเป็นผู้พิจารณาเองว่าต้องกำหนดวิธีการ
 ในการแต่งตั้งและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการตาม (๒) และ (๓) อย่างไร ดังนั้น เสนอแก้ไขความใน
 ร่างมาตรา ๗/๒/๒ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗/๒/๒ ในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่
 เป็นคณะกรรมการระดับชาติและให้มีคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ อำนวยความสะดวกและรายงาน
 อุปสรรคหรือปัญหาต่อคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้า
 ส่วนราชการประจำจังหวัดหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สามคน ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดซึ่งมิได้
 เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดและมีได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี
 ผู้สืบสันดานคู่สมรส หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้นสองคน ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ
 จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการอำเภอ
 สามคนที่คณะกรรมการระดับจังหวัดแต่งตั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีได้
 สมาชิกพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขต
 อำเภอนั้นสองคน เป็นกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
 ที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ถ้ามีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ
 สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดหรืออำเภอแล้วแต่กรณี หรือมีเหตุก่อให้เกิดความไม่สุจริตเที่ยงธรรม
 ให้คณะกรรมการมีอำนาจตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในจังหวัดหรืออำเภอเป็นกรรมการแทนก็ได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๗/๒/๒ ดังนี้

“มาตรา ๗/๒/๒ ในการดำเนินการจัดให้มีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการระดับชาติและให้คณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ อำนวยความสะดวกและรายงานอุปสรรคหรือปัญหาต่อคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สามคน ผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดและมีได้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดนั้นสองคน ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) คณะกรรมการระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการอำเภอ สามคนที่คณะกรรมการระดับจังหวัดแต่งตั้ง ผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและมีได้สมาชิกพรรคการเมือง หรือเป็นผู้สมัครหรือมีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตอำเภอนั้นสองคน เป็นกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

การแต่งตั้งและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการตาม (๒) และ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ถ้ามีบุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส หรือญาติ สมัครรับเลือกในเขตจังหวัดหรืออำเภอแล้วแต่กรณี หรือมีเหตุก่อให้เกิดความไม่สุจริตเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการมีอำนาจตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในจังหวัดหรืออำเภอเป็นกรรมการแทนที่ได้”

มาตรา ๗/๓

“มาตรา ๗/๓ ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการจัดให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละห้าคน และจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอเลือกกันเองในระดับจังหวัดให้ได้กลุ่มละห้าคน แล้วจึงจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดเลือกกันเองให้ได้กลุ่มละสิบห้าคนเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกในระดับประเทศ โดยให้ผู้ได้รับเลือกด้วยคะแนนสูงสุดอยู่ในลำดับที่หนึ่ง ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากัน การจัดลำดับให้ใช้วิธีจับสลาก

ให้ผู้ได้รับเลือกในระดับประเทศสิบห้าคนแรกของแต่ละกลุ่มเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๖ และให้ผู้ได้รับเลือกห้าลำดับถัดไปให้อยู่ในบัญชีสำรอง

ถ้าการเลือกในระดับประเทศในกลุ่มใดมีผู้ได้รับเลือกไม่ถึงสิบคน ให้คณะกรรมการจัดให้ผู้ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่มจับสลากกันเองเพื่อเลือกผู้แทนกลุ่มละหนึ่งคน เพื่อมาจับสลากกันว่าจะเลื่อนผู้ได้รับเลือกในบัญชีสำรองของกลุ่มใดขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาในกลุ่มที่ว่าง

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาในกลุ่มใดมีจำนวนไม่ครบตามวรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะเพราะเหตุตำแหน่งว่างลง หรือด้วยเหตุอื่นใดอันมิใช่เพราะเหตุถึงคราวออกตามอายุของวุฒิสภา ให้คณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเลื่อนบุคคลในบัญชีสำรองของแต่ละกลุ่มขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทนตามลำดับ และให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของวุฒิสภาที่เหลืออยู่ ในระหว่างที่บุคคลดังกล่าวยังมีได้เข้ารับตำแหน่ง ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

หากมีกรณีที่ต้องเลื่อนบุคคลในบัญชีสำรองใดขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทนตามวรรคสาม แต่ไม่มีบุคคลในบัญชีสำรองในกลุ่มนั้นเหลืออยู่ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการแจ้งประธานวุฒิสภาทราบ

ในการนี้ ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าจะเลื่อนบุคคลในบัญชีสำรองในกลุ่มอื่นใดที่ยังมีผู้อยู่ในบัญชีสำรอง ขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทนและแจ้งให้คณะกรรมการทราบ เพื่อให้คณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเลื่อนบุคคลในบัญชีสำรองนั้นขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาแทนโดยเรียงตามลำดับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า หากใช้วิธีการให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละห้าคนตามวรรคหนึ่งแล้ว จะทำให้มีผู้สมัครที่เข้าสู่กระบวนการคัดเลือกในระดับประเทศจำนวนมากเกินไปหรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า หากใช้วิธีการให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองตามวรรคหนึ่งจะทำให้มีผู้สมัครที่เข้าสู่กระบวนการคัดเลือกในระดับประเทศจำนวนมาก จึงควรแก้ไขความในวรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละสามคน และจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอเลือกกันเองในระดับจังหวัดให้ได้กลุ่มละหนึ่งคน ซึ่งจะมีผู้สมัครที่เข้าสู่กระบวนการคัดเลือกในระดับประเทศจำนวนหนึ่งพันห้าร้อยสี่สิบคน

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ กล่าวว่า ควรแก้ไขความในวรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละไม่เกินห้าคน เนื่องจากอาจเกิดกรณีให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอแล้วได้ไม่ถึงห้าคน และสอบถามว่าความในวรรคหนึ่ง ควรแก้ไขเป็นว่า “ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ให้คณะกรรมการจัดให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละไม่เกินห้าคน และจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอเลือกกันเองในระดับจังหวัดให้ได้กลุ่มละห้าคน แล้วจึงจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดเลือกกันเองให้ได้กลุ่มละสิบห้าคนเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกในระดับประเทศ โดยให้ผู้ได้รับเลือกด้วยคะแนนสูงสุดอยู่ในลำดับที่หนึ่ง ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากัน การจัดลำดับให้ใช้วิธีจับสลาก” เนื่องจากผู้สมัครบางกลุ่มในระดับอำเภออาจมีจำนวนไม่ถึงห้าคน

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ผู้สมัครกลุ่มใดในระดับอำเภอมีจำนวนไม่ถึงห้าคน จะไม่มีการจัดให้ผู้สมัครในกลุ่มนั้นเลือกกันเอง แต่หากมีผู้สมัครเกินกว่าห้าคนจึงจะมีการจัดให้ผู้สมัครในกลุ่มนั้นเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละห้าคน เพื่อจะดำเนินการเลือกไขว้ต่อไป

ประธานกรรมการสอบถามว่า หากกำหนดห้ามมิให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเปิดเผยจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจนกว่าจะถึงเวลาปิดรับสมัครจะมีปัญหาอย่างไรหรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า การสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภากำหนดให้บุคคลคนหนึ่งสมัครได้เพียงกลุ่มเดียว และสมัครได้เพียงอำเภอเดียว ดังนั้น การตรวจสอบว่าผู้สมัครรายใดสมัครมากกว่าหนึ่งกลุ่มในหลายอำเภอหรือไม่ จำเป็นต้องให้เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัครเห็นรายชื่อผู้สมัครด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับสมัครสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้สมัครได้อยู่แล้ว ทั้งนี้ บุคคลใดสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภามากกว่าหนึ่งกลุ่มในหลายอำเภอจะต้องถูกตัดสิทธิการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นตลอดชีวิตด้วย เนื่องจากถือว่ามิเจตนากระทำการทุจริตตั้งแต่แรก

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า หากใช้มาตรการทางบริหาร โดยจัดทำฐานข้อมูลผู้สมัครให้เชื่อมโยงกันทั้งประเทศและยึดถือเลขประจำตัวประชาชนของผู้สมัคร

เป็นสิ่งสำคัญ เมื่อมีบุคคลใดมาสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาจะสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่าบุคคลนั้นได้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้วในกลุ่มใดและในเขตอำเภอใด

ประธานกรรมการสอบถามว่า การสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาสามารถมอบอำนาจให้บุคคลอื่นสมัครแทนได้หรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลศล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า ผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องยื่นใบสมัครต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเองเท่านั้น ห้ามมิให้มีการสมัครแทนกัน สำหรับการห้ามเปิดเผยรายชื่อและจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจนกว่าจะถึงเวลาปิดรับสมัคร จะทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีข้อมูลรายชื่อและจำนวนผู้สมัครในช่วงเวลาที่มีการรับสมัคร ซึ่งโดยปกติแล้วในการรับสมัครเลือกตั้งต่าง ๆ จะมีการรายงานในแต่ละวันว่ามีบุคคลใดมาสมัครและมีผู้สมัครจำนวนเท่าใดบ้าง

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่จะกำหนดห้ามเปิดเผยรายชื่อและจำนวนผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจนกว่าจะถึงเวลาปิดรับสมัคร เพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดอาศัยประโยชน์จากการเปิดเผยรายชื่อและจำนวนผู้สมัครในการไปสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในกลุ่มที่มีผู้สมัครจำนวนน้อยคน และสอบถามว่า ผู้สมัครสามารถเปลี่ยนกลุ่มสมัครได้หรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุลศล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า หากกำหนดห้ามผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาถอนรายชื่อจากกลุ่มที่ตนสมัครก็ไม่สามารถเปลี่ยนกลุ่มสมัครได้

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเคยกำหนดว่าผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอให้เลือกกันเองในระดับจังหวัดให้ได้กลุ่มละสามคน แต่ความในร่างมาตรา ๗/๓ กำหนดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอเลือกกันเองในระดับจังหวัดให้ได้กลุ่มละห้าคน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้คณะกรรมการจัดให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละห้าคน และจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอเลือกกันเองในระดับจังหวัดให้ได้กลุ่มละห้าสามคน แล้วจึงจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดเลือกกันเองให้ได้กลุ่มละสิบห้าคนเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกในระดับประเทศ โดยให้ผู้ได้รับเลือกด้วยคะแนนสูงสุดอยู่ในลำดับที่หนึ่ง ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากัน การจัดลำดับให้ใช้วิธีจับสลาก”

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า การเลือกในระดับอำเภอในรอบที่สองซึ่งเป็นการเลือกไขว้ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจับสลากแบ่งกลุ่มออกเป็นสี่สายสายละห้ากลุ่ม โดยตัวแทนแต่ละกลุ่มจับสลากแบ่งสายว่าจะอยู่สายไหน และจับสลากว่าจะได้เลือกกลุ่มใด โดยผู้ได้รับเลือกแต่ละคนลงคะแนนได้สองคะแนน แต่จะลงคะแนนให้ตนเองและผู้ได้รับเลือกในกลุ่มที่อยู่ในสายเดียวกับตนมิได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุที่กำหนดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดเลือกกันเองให้ได้กลุ่มละสิบห้าคนเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกในระดับประเทศตามความในวรรคหนึ่ง เนื่องจากในแต่ละกลุ่มจะมีผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาจำนวนสิบคน และควรให้มีบัญชีรายชื่อสำรองอีกจำนวนห้าคนสำหรับการเลื่อนผู้ได้รับเลือกในบัญชีสำรองขึ้นดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาในตำแหน่งที่ว่าง ทั้งนี้ หากในระดับจังหวัดกำหนดให้มีผู้ได้รับเลือกกลุ่มละห้าคน รวมเป็นผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดทั้งหมดจำนวนหนึ่งร้อยคน เมื่อส่งรายชื่อผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อมาเลือกในระดับประเทศจะมีจำนวน

ผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศทั้งหมดจำนวนเจ็ดพันเจ็ดร้อยคน คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถบริหารจัดการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศได้หรือไม่

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า กรณีที่มีจำนวนผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศจำนวนเจ็ดพันเจ็ดร้อยคน คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถบริหารจัดการการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศได้ แต่ต้องใช้สถานที่ที่มีขนาดใหญ่พอสมควรที่จะรองรับบุคคลจำนวนดังกล่าวได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดในการเดินทางมาเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศหรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดตั้งงบประมาณไว้สำหรับผู้สมัครหนึ่งรายต่อเงินจำนวนห้าพันบาท อย่างไรก็ตาม เงินจำนวนห้าพันบาทคิดจากฐานผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด จังหวัดละยี่สิบคน (ผู้ได้รับเลือกกลุ่มละคน) รวมผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศทั้งหมดหนึ่งพันห้าร้อยยี่สิบคน (จังหวัดละยี่สิบคนรวมเจ็ดสิบเจ็ดจังหวัด)

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากให้มีผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัด จังหวัดละยี่สิบคน หมายความว่า มีผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดเพียงกลุ่มละหนึ่งคน ซึ่งจะไม่สามารถนำจำนวนดังกล่าวไปเลือกไขว้ในระดับประเทศได้ เนื่องจากจะทำให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดได้คะแนนในระดับประเทศเพียงคนละหนึ่งคะแนนเท่านั้น ซึ่งส่งผลให้ต้องมีการจับสลากเลือกสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีแนวคิดที่จะจัดสถานที่สำหรับเลือกสมาชิกวุฒิสภาอย่างไร

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า การเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีแนวคิดที่จะใช้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต เป็นสถานที่จัดการเลือก โดยจะจัดผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดออกเป็นสามกลุ่ม ชุดที่หนึ่งเป็นผู้ได้รับเลือกจากกลุ่มที่หนึ่งถึงกลุ่มที่เจ็ด ชุดที่สองเป็นผู้ได้รับเลือกจากกลุ่มที่แปดถึงกลุ่มที่สิบสี่ และชุดที่สามเป็นผู้ได้รับเลือกจากกลุ่มที่สิบห้าถึงกลุ่มที่ยี่สิบ ทั้งนี้ ห้ามผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกตนเองและผู้สมัครในกลุ่มตนเอง ซึ่งผู้สมัครหนึ่งคนจะสามารถลงคะแนนได้ทั้งหมดสิบเก้ากลุ่ม

ประธานกรรมการกล่าวว่า แนวคิดของคณะกรรมการในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศ หากมีผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดจำนวนกลุ่มละสามคน รวมทั้งหมดจะมีผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดจำนวนจังหวัดละหกสิบคน ในช่วงเช้าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดของแต่ละกลุ่มเลือกกันเองให้เหลือกลุ่มละยี่สิบคน และในช่วงบ่ายให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดซึ่งเหลือกลุ่มละยี่สิบคนเลือกไขว้กับกลุ่มอื่นจนกระทั่งเหลือผู้ได้รับเลือกจำนวนกลุ่มละสิบห้าคน โดยผู้ได้รับเลือกลำดับที่หนึ่งถึงสิบของแต่ละกลุ่มเป็นสมาชิกวุฒิสภา ส่วนผู้ได้รับเลือกลำดับที่สิบเอ็ดถึงสิบห้าเป็นบัญชีสำรอง

ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๒ ชี้แจงว่า การเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามแนวคิดของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะมีการแบ่งกลุ่มผู้สมัครออกเป็นสี่สาย สายละห้ากลุ่มหรือไม่ ผู้สมัครแต่ละคนมีสิทธิเลือกผู้สมัครอื่นได้ทั้งหมดสิบเก้ากลุ่ม ยกเว้นเลือกกลุ่มที่ตนเองเป็นผู้สมัคร

ประธานกรรมการกล่าวว่า การแบ่งกลุ่มผู้สมัครออกเป็นสี่สาย สายละห้ากลุ่มนั้น ผู้สมัครจะลงคะแนนให้ตนเองและผู้ได้รับเลือกในกลุ่มที่อยู่ในสายเดียวกับตนมิได้ ทำให้ผู้สมัครแต่ละคนมีสิทธิเลือกผู้สมัครในกลุ่มอื่นได้ทั้งหมดสิบห้ากลุ่ม

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ในช่วงแรกมีการคำนวณในเบื้องต้นว่า ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดที่จะเข้าสู่การเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศ ควรมีจำนวนประมาณหนึ่งพันแปดร้อยคน คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงจะสามารถบริหารจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาอย่างมีประสิทธิภาพได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดที่จะเข้าสู่การเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศมีจำนวนประมาณหนึ่งพันแปดร้อยคน หมายความว่า จะมีผู้สมัครได้รับเลือกในระดับจังหวัดเพียงกลุ่มละหนึ่งคน ซึ่งอาจทำให้ผู้ได้รับเลือกในแต่ละกลุ่มในระดับจังหวัดถือว่าเป็นสมาชิกวุฒิสภาของจังหวัด ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดจำนวนผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดต้องคำนึงถึงผลคะแนนที่ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดจะได้รับจากการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับประเทศด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้คณะกรรมการจัดให้ผู้สมัครในแต่ละกลุ่มเลือกกันเองในระดับอำเภอให้ได้กลุ่มละห้าคน และจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับอำเภอเลือกกันเองในระดับจังหวัดให้ได้กลุ่มละ ห้าสามคน แล้วจึงจัดให้ผู้ได้รับเลือกในระดับจังหวัดเลือกกันเองให้ได้กลุ่มละ สิบ ห้าสองคนเรียงตามลำดับคะแนนที่ได้รับเลือกในระดับประเทศ โดยให้ผู้ได้รับเลือกด้วยคะแนนสูงสุดอยู่ในลำดับที่หนึ่ง ในกรณีที่ได้คะแนนเท่ากัน การจัดลำดับให้ใช้วิธีจับสลาก”

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๗/๖ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับใบสมัครและวิธีการรับสมัครต้องนำมาบัญญัติไว้ก่อนเรื่องกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา และยังคงกำหนดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งการประกาศและการคัดค้านชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาด้วย

ประธานกรรมการมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเรียงลำดับเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการรับสมัครสมาชิกวุฒิสภา และกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาใหม่ให้มีความต่อเนื่องกัน และเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๗/๓

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๕ นาฬิกา

นางสาวอัจฉรา สอนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมมาธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์